

Vlaams
Parlement

vergadering **C61 – LAN3**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 12 december 2012

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vernietiging met terugwerkende kracht van de vermindering van de VLIF-steun voor onder meer zonnepanelen
- 207 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitspraak van de Raad van State over de retroactieve daling van de VLIF-steun
- 367 (2012-2013) 3
- Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de onjuiste besteding van een aantal Europese financiële middelen
- 216 (2012-2013) 6
- Vraag om uitleg van mevrouw Daniëlle Godderis-T'Jonck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het nieuwe Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling – PDPO III
- 406 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
- 412 (2012-2013) 9
- Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beslissing om het Europees landbouwbudget drastisch te verlagen en de gevolgen hiervan voor de Vlaamse landbouw
- 305 (2012-2013) 14
- Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de concrete maatregelen om de Vlaamse paardensector nieuw leven in te blazen en de evaluatie van het Vlaams Paardenloket
- 213 (2012-2013) 15

■

Waarnemend voorzitter: de heer Karlos Callens

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vernietiging met terugwerkende kracht van de vermindering van de VLIF-steun voor onder meer zonnepanelen - 207 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitspraak van de Raad van State over de retroactieve daling van de VLIF-steun - 367 (2012-2013)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, we hebben in de vakpers kunnen lezen dat de Raad van State in zijn arrest van 15 oktober 2012 de vermindering van de VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) met terugwerkende kracht wil vernietigen. De aanleiding hiervoor was een klacht tegen deze vermindering, die pas gepubliceerd werd op 8 februari 2011, maar met terugwerkende kracht inging op 6 september 2010. De Raad van State zou de lineaire verlaging van alle steunpercentages en de verlaging van de steun voor zonnepanelen van 30 procent naar 8 procent vernietigen. Het concrete gevolg hiervan is dat aanvragen ingediend voor 17 februari 2011 – tien dagen na publicatie – toch behandeld moeten worden volgens de criteria van toepassing voor 6 september 2010.

Minister-president, ik had graag een zicht op de adviezen van de diverse adviesraden en van de Raad van State. Welke maatregelen gaat u nemen na deze uitspraak van de Raad van State? Wat zijn de financiële gevolgen van deze beslissing voor de begroting en voor de VLIF-steun?

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, collega's, ik wou net dezelfde vragen stellen als de heer De Meyer, dus zal ik mijn inleiding niet herhalen. Ik zou ook graag weten of het betekent dat alle ingediende dossiers ambtshalve moeten worden herzien dan wel of er een andere procedure zal worden gevolgd, over hoeveel dossiers het concreet gaat en wat het daaraan gekoppelde budget is en hoe dit kan worden ingepast in de reguliere VLIF-werking.

De heer Karlos Callens: Minister-president, collega's, ik heb op 9 november een schriftelijke vraag gesteld, dus ik ga ook niet alles herhalen. Minister-president, we uiten wel onze bezorgdheid over deze dossiers.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik zal eerst de achtergrond en de situatie schetsen.

De procedure voor de wijziging van een besluit van de Vlaamse Regering telt, zoals u weet, een aantal stappen. Omdat het aantal investeringsdossiers en het investeringsvolume sterk stegen, waren in 2010 maatregelen nodig om het VLIF-budget onder controle te houden. Bovendien was het wenselijk om het subsidiëringsbeleid voor zonnecellen bij te sturen, omdat de kostprijs van fotonvoltaïsche cellen sterk gedaald is en om het landbouwbeleid af te stemmen op het beleid binnen andere beleidsdomeinen.

Voorafgaand aan de eerste principiële beslissing werd een akkoord gevraagd van de minister bevoegd voor de begroting. De minister van Begroting verleende een positief advies op voorwaarde dat de voorgestelde wijzigingen moesten worden toegepast op aanvragen vanaf 6 september 2010, zoals destijds voorgesteld.

Het was de bedoeling om een aanzuigeffect van dossiers te vermijden. De besparingen pas doorvoeren vanaf het moment dat het besluit van de Vlaamse Regering definitief wordt goedgekeurd, leidt immers tot een aanzuigeffect van dossiers waarbij investeringen en aankopen naar voren worden geschoven om nog van de hoge tarieven te kunnen genieten.

Het andere alternatief, de VLIF-regelgeving tijdelijk stopzetten, was ook geen optie omdat de dossiers moeten worden ingediend vooraleer de investeringen zijn gestart en/of definitieve engagementen zijn aangegaan om te starten. Investerings die in de periode dat de VLIF-regelgeving is stopgezet, zouden worden ingediend, zouden dan nooit nog in aanmerking kunnen komen voor steun.

In afwachting van een definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering in verband met de VLIF-regelgeving werden landbouwers er via een omzendbrief van op de hoogte gebracht dat er besparingsmaatregelen zouden worden doorgevoerd en dat die zouden worden doorgevoerd vanaf de dossiers ingediend op 6 september. De aangepaste VLIF-regelgeving werd op 17 september 2010 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 17 september werd het voorstel ook goedgekeurd door het Toezichtscomité van het Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II), waarin ook de Europese Commissie zetelt.

Aansluitend op de eerste principiële beslissing van de Vlaamse Regering werd het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) en van de Mineraad gevraagd. De beide raden hadden geen fundamentele opmerkingen bij het besluit van de Vlaamse Regering. De verzoeker die het geding tot vernietiging van het besluit bij de Raad van State inleidde, heeft op 24 september 2010 een dossier ingediend. Aansluitend op de tweede principiële beslissing van de Vlaamse Regering op 12 november 2010 werd het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State gevraagd. Die afdeling bracht een positief advies uit over het wijzigingsbesluit. De terugwerkende kracht werd aanvaard: het is niet onbelangrijk om dat even te onderstrepen. De Raad van State stelde dat het retroactief terugschroeven van steun om budgettaire redenen en de goede werking van het bestuur die daarmee gepaard gaat, geoorloofd was. De houding van de Raad van State was bepaald door de vaststelling dat de landbouwers de steun moeten aanvragen vóór ze starten met investeren en de vaststelling dat de eenvoudige aanvraagprocedure voor een belangrijk aanzuigeffect kon zorgen. Op dat laatste heb ik daarnet al gewezen.

Op 23 december 2010 werd het besluit definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 24 januari deelde de Europese Commissie mee dat de wijzigingen aan het PDPO II, met daarin de gewijzigde VLIF-regelgeving, werden aanvaard. Ook dat is een niet onbelangrijk punt. Op 8 februari werd het besluit van de Vlaamse Regering gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Op 11 april 2011 werd een verzoekschrift tot vernietiging ingediend bij de Raad van State. Op 16 september werd de memorie van antwoord ingediend bij de Raad van State. Op 10 februari 2012 werd het verslag ontvangen van adjunct-auditeur Eggermont, waarin een advies werd verstrekt over het door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State te volgen standpunt. De auditeur concludeerde dat de wijziging van de VLIF-regelgeving van dien aard was dat in de gegeven omstandigheden mocht worden aangenomen dat het verlenen van terugwerkende kracht niet op onevenredige wijze inbreuk maakt op rechtmatige aanspraken op steun door rechtsonderhorigen. De auditeur was dus heel duidelijk op dit punt. Op de eigenlijke zitting van de Raad van State, waarop twee juristen van het Agentschap voor Landbouw en Visserij aanwezig waren, werd de aangebrachte argumentatie over het bestaan van een wezenlijk aanzuigeffect volledig gevolgd door de auditeur. Niettegenstaande al die elementen heeft de Raad van State het besluit uiteindelijk gedeeltelijk vernietigd, namelijk het element van de terugwerkende kracht.

Met dit alles hoop ik te hebben aangetoond dat wij zeer zorgvuldig hebben gehandeld, en dat de diverse adviezen en discussies ons geen enkele indicatie hadden gegeven dat dit arrest zou

worden geveld. We hadden die terugwerkende kracht voldoende gemotiveerd. We hadden daar voldoende argumenten voor.

Wat zijn nu de gevolgen? De aanvragen tot investeringssteun waarop het arrest slaat, zullen worden herbekeken, in die mate dat ze voldoen aan de voorwaarden van de VLIF-regelgeving. Het gaat daarbij vooral om voorwaarden op het niveau van de aanvrager, het bedrijf en de investering. Anders gesteld: investeringsdossiers waarbij niet wordt voldaan aan de gewijzigde VLIF-voorwaarden zullen niet worden herbekeken. In dit verband wil ik erop wijzen dat de Raad van State niet is ingegaan op de vraag van de verzoeker om het besluit van 23 december 2010 volledig te vernietigen. De bepalingen over het landbouwer zijn, dus de aspecten inkomsten en activiteiten, over vennootschappenlandbouwers en over de vereiste omvang van het bedrijf blijven ongewijzigd van kracht, net als andere voorwaarden. Gelet op de budgettaire gevolgen van het arrest en de praktische problemen die de uitvoering ervan met zich meebrengt, zal het niet meteen kunnen worden uitgevoerd. Daar zijn enerzijds budgettaire redenen voor: er is voor deze verhoging van steun geen Europese cofinanciering. Anderzijds moeten twee informaticatoepassingen worden aangepast om de dossiers op een juiste manier te kunnen afhandelen binnen het VLIF-beslissingssysteem.

Wat zijn de financiële consequenties van deze beslissing? Zonder de aanvragen die om diverse redenen werden geannuleerd, zijn er maximaal 1379 dossiers waarvoor het arrest gevolgen kan hebben. In 531 van die dossiers is inmiddels een beslissing genomen, en de overige bevinden zich in diverse stadia van afhandeling. Los van de staat van behandeling waarin die dossiers zich bevinden, vertegenwoordigen ze thans een volume aan subsidiabele investeringskosten van 144,7 miljoen euro. Dit bedrag zal nog wijzigen naarmate de dossierbehandeling vordert en de eindcontroles plaatsvinden.

Splitsen we dit op naargelang de steunintensiteit die bij de investering werd toegepast, dan kan ik u meedelen dat voor de groep van 8 procent steun, waarbij het voornamelijk over materieel gaat, die steun 10 procent wordt. Het gaat over voor 32,48 miljoen euro aan investeringen. De 8 procent steun met betrekking tot zonnecellen wordt 30 procent. Dat gaat over 9,15 miljoen euro. Bij de groep van 18 procent – gangbaar onroerend – is er nu sprake van 20 procent. Dat gaat over 98,62 miljoen euro aan investeringen. Ten slotte is er de groep van 28 procent steun voor duurzame landbouw enzovoort. Dat wordt 30 procent. Het gaat daarbij over investeringen ter waarde van 4,45 miljoen euro. Door het arrest zou de steun op een investeringsvolume van 135,55 miljoen euro – dus 32,48 plus 98,62 plus 4,45 miljoen euro – toenemen met 2 procent, en op een investeringsvolume van 9,15 miljoen euro – dus voor die zonnecellen – met 22 procent. De minimale kost, geactualiseerd, zou zodoende 4,72 miljoen euro bedragen. Als wordt uitgegaan van de veronderstelling dat 60 procent van die steun de vorm heeft van een rentesubsidie op tien jaar, dan neemt de kost toe met 5 procent op die 60 procent, of met 0,14 miljoen euro, tot 4,86 miljoen euro.

Voorzitter, tot zover de geschiedenis en de gevolgen van een en ander, met respect voor het arrest. Ook al was dat arrest, gezien de precedentes, wat verrassend, we zullen ons daarnaar schikken.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik dank u voor uw zeer heldere antwoord. Uiteraard moet er respect zijn voor de Raad van State, maar ik mag toch wel denken dat er een merkwaardige evolutie in hun denken is. Ik stel voor dat de commissiesecretaris dit verslag bezorgt aan de Vlaamse ombudsman die daar ook enige vragen over had.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik stel samen met u en met de collega's vast dat er effectief sprake is van een koerswijziging met verregaande gevolgen. Ik begrijp dat de uitbetaling van die 4,42 dan wel 4,86 miljoen euro niet in een handomdraai kan worden geregeld. U verwijst naar het ontbreken van Europese

cofinanciering en naar het aanpassen van de informaticaplatformen. Ik veronderstel niet dat die Europese cofinanciering post factum alsnog kan worden geregeld. Klopt die veronderstelling?

Hebt u enig zicht op welke termijn de aanpassing van de informaticaplatformen zou kunnen gebeuren en op welke termijn die steunuitbetaling effectief zou worden uitgevoerd? Als dat nog heel lang zou duren, lopen we dan niet het risico dat daar bijkomende kosten zoals nalatigheidsintresten op verschuldigd zijn?

De heer Karlos Callens: Ik denk dat iedereen zich vragen stelt over de Vlaamse en Belgische administratieve molen. Als we weten dat zelfs een ministerie rekening moet houden met onzekerheid, wat moet dat dan niet zijn voor onze bedrijven en particulieren die met dergelijke dossiers bezig zijn? Wat moeten die mensen denken over de administratieve mallemolens in ons land?

Minister-president Kris Peeters: We hadden de mensen in een omzendbrief geïnformeerd zodat iedereen op de hoogte was. Iedereen heeft natuurlijk het recht om naar de Raad van State te gaan, die een arrest velt zoals hij meent dat te moeten vellen. Dat arrest stelt ons nu voor nieuwe uitdagingen.

Mijnheer Vanlerberghe, die cofinanciering mogen we vergeten. Wat die aanpassing betreft, dat is een kwestie van maanden. Wij proberen dit in een aantal maanden op te lossen. Ik ga ervan uit dat de arresten, zoals altijd, heel goed worden opgemaakt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

– *De heer Jos De Meyer, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de onjuiste besteding van een aantal Europese financiële middelen - 216 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, uit het jaarverslag 2011 van de Europese Rekenkamer blijkt dat de Europese Unie in 2011 129,4 miljard euro heeft uitgegeven, waarvan 3,9 procent of 5 miljard euro niet juist besteed is. De uitgavenpost Plattelandsontwikkeling, Milieu en Visserij blijkt met 7,7 procent het meest gevoelig voor fouten. De foutenlast op de landbouwbegroting bedroeg 2,9 procent. Het gaat dan over marktondersteuning en inkomenssteun aan landbouwers.

Het goede nieuws is dat volgens de Europese Rekenkamer het overgrote deel van de 130 miljard euro aan betalingen, waarvan 80 procent naar landbouw- en cohesiebeleid gaat, correct werd besteed. Bovendien ligt het geraamde foutenpercentage van 3,9 procent al een flink stuk lager dan de 7,3 procent in 2006. Daartegenover staat wel dat het percentage sinds enkele jaren lichtjes toeneemt.

Van de vastgestelde fouten worden er heel wat niet moedwillig gemaakt. De meeste fouten worden aangetroffen op uitgavenposten waar de lidstaten de eerste verdedigingslinie vormen voor de bescherming van de belangen van de Europese belastingbetaler.

De voorzitter van de Europese Rekenkamer, Vitor Caldeira, herhaalde zijn jaarlijkse oproep aan de lidstaten om meer betrokkenheid te tonen bij de controle op de aanwending van Europees geld. Hij stipte aan dat de lidstaten bij ruim 60 procent van de gecontroleerde verrichtingen voor regionale steun die fouten bevatten, over voldoende informatie beschikten om minstens enkele fouten te ontdekken.

In Vlaanderen hebben we de indruk dat er een vrij degelijke controle op de besteding van de EU-middelen bestaat. Vraag is of ons systeem toch nog voor verbetering vatbaar is en hoe de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende EU-lidstaten evolueren. Is er op dit punt sprake van een Europa met twee snelheden?

Minister-president, hebt u al kennis kunnen nemen van de gedetailleerde resultaten van het jaarverslag 2011? Blijken daaruit grote verschillen tussen de EU-lidstaten onderling met betrekking tot foute bestedingen van de EU-gelden voor plattelandontwikkeling, milieu en visserij?

Zijn er ook in Vlaanderen fouten vastgesteld bij de besteding van Europese fondsen? Zo ja, waar werden die vastgesteld, hoe groot waren de bedragen en welke waren de oorzaken? Moet Vlaanderen zich aangesproken voelen door de oproep van de voorzitter dat de lidstaten meer betrokkenheid moeten tonen bij de controle op de aanwending van Europees geld? Komen er bijstellingen in onze controles? Bent u vragende partij voor meer eenvoudige regels voor uitgaven op Europees niveau, voor een gemakkelijke resultaatmeting en kosteneffectievere controles? Zult u de kwestie op Europees niveau ter sprake brengen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Toen ik de berichten las in de krant, was ik geschrokken. Eigenlijk werd in de media opnieuw de perceptie gecreëerd dat er met de landbouwsubsidies alleen maar wordt gesjoemeld. Ik vond dat jammer. Het gaat om een beperkt aantal zaken die verkeerd zijn gelopen. Ik durf te veronderstellen dat de controles in Vlaanderen wel degelijk correct gebeuren. Minister-president, u zult het wel aantonen als er ook bij ons zaken verkeerd gelopen zijn. We moeten er dan de nadruk op leggen dat de fouten niet moedwillig zijn gebeurd. Er zullen altijd wel mensen zijn die de kantjes eraf lopen, maar dat is niet alleen in de landbouw, dat is in elke sector zo. Ik hoop dat deze vraag om uitleg niet zal leiden tot meer en zwaardere controles, want die gebeuren al en ze zijn al belastend voor de landbouwer in kwestie. Misschien kunnen we inderdaad streven naar meer efficiënte controles.

De heer Jos De Meyer: Ik ben tevreden met het betoog van de heer Sintobin. Fouten moeten inderdaad worden voorkomen en verkeerde interpretaties ook. Het is toch goed te stellen waar we ons op dat vlak bevinden in het Europese peloton. Minister-president, in vergelijking met de andere Europese landen doen we het nog steeds schitterend inzake de foutenmarge.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Het staat elke volksvertegenwoordiger vrij vragen te stellen. Zoals de twee voorgaande sprekers beklemtonen, is het niet zo dat overal waar er subsidiesystemen bestaan, de kantjes eraf worden gereden. Dat moeten we niet veralgemenen. In Vlaanderen zijn we zeer goed bezig en hebben we een heel doorzichtig systeem. Minister-president, ik kijk alvast uit naar het positieve antwoord.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Er zijn altijd verschillen waar te nemen tussen de verschillende lidstaten onderling. Het is de taak van iedere lidstaat om vastgestelde fouten te beoordelen en indien nodig maatregelen te nemen zoals intensievere communicatie, het verhogen van de plaatscontroles en zelfs het bijsturen van maatregelen die fouten veroorzaken. In Vlaanderen wordt die oefening trouwens elk jaar gemaakt.

Het onderzoek van de controlestatistieken in het kader van de borgingsverklaring voor de campagne 2011 werd nog niet afgerond. Deze cijfers kan ik u jammer genoeg nog niet bezorgen. In 2010 werden op het vlak van de directe inkomenssteun en de agromilieumaatregelen geen noemenswaardige fouten vastgesteld. Het betoog van bepaalde collega's hier dat we het vrij behoorlijk doen – om het voorzichtig uit te drukken –, kan ik bevestigen.

Vlaanderen beschikt over een goed functionerend geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS) – waar we 8 miljoen euro per jaar in investeren – dat in staat is om de steunvragen van de landbouwers vlot en correct te verwerken. Er zijn talrijke administratieve controles die de beschikbare data bij de administratie vergelijken en aftoetsen aan de gegevens die door de landbouwer worden aangeleverd.

Op basis van een doorgedreven risicoanalyse worden de administratieve controles aangevuld met controles ter plaatse. Dit betekent dat naarmate het risico op een foute steunaanvraag groter wordt, ook de kans op een controle ter plaatse stijgt. De controlestatistieken met de resultaten van de controles geven jaarlijks een goed beeld van de vastgestelde fouten en bijstellingen die nodig zouden zijn. Vlaanderen werkt op dit vlak dus zo veel mogelijk volgens de Europese normen en verplichtingen. Het Vlaamse systeem is overigens door Europese beleidsverantwoordelijken reeds meerdere malen als heel transparant en performant bestempeld, en als voorbeeld gesteld voor andere lidstaten. Wij blijven dit in grote bescheidenheid uitvoeren en ook onderstrepen.

Ik ben altijd voorstander geweest, en zal dat ook blijven, van een vereenvoudiging van complexe regels en procedures. Misschien is het interessant na te gaan wat dat in de praktijk allemaal betekent, welke dikke boeken er moeten worden ingevuld enzovoort. Waar mogelijk wordt daaraan op de verschillende niveaus meegewerkt vanuit Vlaanderen. Dit aspect is reeds aangekaart, en bij de bespreking van het volgende plan voor plattelandontwikkeling (PDPO III), zal dit zeker verder worden meegenomen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik wil nog even de nadruk leggen op het feit dat mijn vraag een positieve insteek had, en niet, zoals bepaalde collega's denken, dat er iets negatiefs achter zat. Als ik spreek over vereenvoudiging en dergelijke, dan is het gewoon in het voordeel van onze landbouwers dat ik de vraag stel om misschien uit te kijken naar een beter en eenvoudiger systeem voor Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, dit dossier wijst inderdaad opnieuw op het feit, zoals in de vraagstelling van de collega staat, dat we een Europa met twee snelheden hebben. Vlaanderen doet altijd zijn uiterste best om in het koppeloton te zitten. Op den duur wil je altijd in het koppeloton zitten en komen de anderen niet mee. Ik pleit er niet voor om de kantjes eraf te lopen, maar ik heb de indruk dat in Landbouw, en in andere dossiers in Leefmilieu, het een steeds groter probleem wordt dat we met een groep van landen zitten die wel inspanningen doen om de Europese regelgeving na te leven en dat een pak landen, meestal de nieuwkomers, daar niet toe in staat zijn of het niet willen. Dat wordt mijns inziens een groeiend probleem. Ik denk dat daar op de een of andere manier tegen moet worden opgetreden. Wij zeggen altijd maar 'dat is zo', er wordt aandacht aan besteed, maar die lidstaten worden weinig of nooit bestraft. Maar wanneer wij ergens een Europese regel niet naleven, worden we met miljoenenboetes bestraft. Deze opmerking wil ik meegeven naar aanleiding van deze vraag.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, wij steken daar heel wat energie en middelen in. Ik verwijs naar Nederland, dat serieuze boetes heeft opgelopen. Wij hebben door ons performant systeem al goed werk geleverd. Ook de UK heeft heel wat boetes opgelopen. Men denkt misschien dat Oost-Europese landen de opvolging en de controles niet correct organiseren, maar ook landen zoals Nederland en de UK hebben serieuze boetes opgelopen de laatste jaren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het nieuwe Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling – PDPO III - 406 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling - 412 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: De huidige programmeerperiode 2007-2013 voor het Vlaams Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II) loopt op zijn einde. Het belang van dit programma voor de Westhoek mag niet worden onderschat. In het kader van het lopende programma werd meer dan 8 miljoen euro geïnvesteerd in deze regio. Het leeuwendeel van deze middelen kwam uit het Leaderprogramma Westhoek, waarbij driekwart van de middelen werd ingezet bij gemeentelijke projecten. Hiermee werden mooie en nuttige projecten op het vlak van dorpskernvernieuwing en ontmoetingsplaatsen gerealiseerd die de levensvatbaarheid en kwaliteit van verscheidene dorpen ondersteunen en stimuleren. Met deze steun wordt bovendien tegemoetgekomen aan de dunbevolkte plattelandsgemeenten die anders niet over de nodige middelen beschikken om deze investeringen te doen. Minister-president, u bent trouwens een tweetal jaar geleden op bezoek geweest in Alveringem en u hebt daar een project of drie kunnen aanschouwen die met die middelen tot stand zijn gekomen.

Momenteel wordt er gewerkt aan de voorbereiding van het nieuw Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 (PDPO III). Binnenkort zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen inzake het werkgebied voor het nieuwe programma.

Bij verschillende gemeenten in de Westhoek bestaat de ongerustheid dat er voor de volgende periode minder financiële middelen zullen zijn om het programma te financieren. Een kleiner budget verdelen over dezelfde groep, zal leiden tot een minder krachtadig beleidsinstrument. Vlaanderen zal strengere criteria moeten hanteren voor het uitdelen van deze middelen.

Daarom pleiten verscheidene Westhoekgemeenten ervoor om het gekrompen budget te verdelen onder een kleinere groep van echte plattelandsgemeenten door onder meer een strengere definitie/omschrijving van wat platteland is en wat niet. Daarbij zouden alleen streken met gemeenten met minder dan 300 inwoners per vierkante kilometer en minder dan 15 procent bebouwde oppervlakte nog in aanmerking komen. Ook voor de zogenaamde As 3-projecten zou deze territoriaal strengere afbakening moeten worden gehanteerd. Er moet met andere woorden bij een besparing voorkeur worden gegeven aan het territoriaal inperken van de toewijzing van de middelen, een standpunt dat ook wordt gedeeld door de Vlaamse steden en gemeenten.

Uitstel van het Plattelandsfonds maakt dat het belang van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling nog groter en belangrijker wordt. Het blijft voorlopig de enige manier om Vlaamse steun te kunnen krijgen voor de ontwikkeling van het platteland en de Vlaamse overheid op streekniveau te betrekken bij plattelandsprojecten.

Minister-president, kunt u mij de laatste stand van zaken meegeven met betrekking tot de opmaak van het nieuwe programma voor plattelandsontwikkeling? Welke timing heeft u voor ogen om het PDPO III vorm te geven? Gaat u akkoord dat na uitstel, niet-opstart, van het Plattelandsfonds het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling van cruciaal belang is voor de plattelandsgemeenten en de toekomstige draagkracht van het programma behouden moet blijven?

Hoe gaat u de toegewezen middelen binnen pijler II verdelen over de zes prioriteiten? Welk aandeel moet volgens u worden gereserveerd voor streekontwikkeling? Zullen de toewijzingscriteria voor het verdelen van middelen in de PDOP III-programmeerperiode worden verstrengd? Zo ja, op welke wijze? Neemt u hiervoor de voorgestelde criteria van strenge territoriale afbakening zoals voorgesteld door de Westhoekgemeenten in overweging? Zo nee, op welke manier kan PDPO III nog een krachtadig beleidsinstrument blijven?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, dit is een bezorgdheid van alle Westhoekgemeenten. Het thema kwam aan bod op het Westhoekoverleg. Als Westhoekgemeenten waren wij heel – of toch relatief, ik mag niet overdrijven – tevreden over het PDPO II, daarom kijken we nu reikhalzend uit naar het PDPO III. De middelen zullen beperkter zijn. We hadden volop de kaart getrokken van het Plattelandsfonds, daarover straks misschien meer, maar aangezien het nu uitgesteld is tot aan de begrotingscontrole, zouden we u met aandrang willen vragen om met de middelen van het PDPO III in te zetten op de Westhoekgemeenten en vooral de gemeenten die geconfronteerd worden met problemen rond bestuurbaarheid en een beperkt aantal inwoners hebben.

Het Plattelandsfonds is tijdelijk uitgesteld, maar ik ben hoopvol. Ik zou nogmaals een warme oproep willen doen aan u, minister-president, om bij de begrotingscontrole te kijken of er toch geen financiële mogelijkheden zijn om het Plattelandsfonds naast het Gemeentefonds, naast het Stedenfonds, te financieren. Er komt een volledige hervorming van het Gemeentefonds, minister Bourgeois laat daarover een studie uitvoeren. Tot dan kunnen we het best doorgaan met het Plattelandsfonds.

Maandagmorgen zijn we wakker geworden met het hoopvolle nieuws over de KBC. Het zal in de eerste fase aan de federale overheid geld terugbetalen, maar in de volgende fase aan Vlaanderen. Dat zal hoogstwaarschijnlijk in 2013 zijn. De KBC heeft een kapitaalsverhoging doorgevoerd om aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen. De KBC moet als boete de rentemiddelen betalen. Dat wordt budgettair op een eigenaardige manier verwerkt. Wat de KBC betaalt, kan worden gebruikt voor het beleid, en dus voor het Plattelandsfonds. U hebt ongetwijfeld al andere vragen gekregen om extra impulsen te geven of investeringen te doen.

Minister-president, in afwachting van de lancering van het Plattelandsfonds waar we reikhalzend naar uitkijken, doe ik nog een warme oproep om de plattelandsgemeenten met de grootste noden te betrekken bij PDPO II.

Welk budget gaat u spenderen? Gaat u akkoord u met onze zienswijze? Meent u dat het financieel zwaartepunt van een PDPO III bij de plattelandsgebieden moet liggen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik was eerst niet van plan om het woord te vragen omdat de vragen over het PDPO terecht zijn, maar de heer Verfaillie dwingt mij om te reageren omdat hij zo hoopvol is.

Mijnheer Verfaillie, u vertegenwoordigt de Westhoek en uw vraag is bijna een kopie van een mededeling van het Westhoekoverleg. Ik heb geen probleem met de vraagstelling. Maar de lof zingen van het beleid is er te veel aan. U bent hoopvol over het Plattelandsfonds. Dat fonds staat in de regeerverklaring van 2009 en was een verkiezingsbelofte die niet werd nagekomen. Ik wil u eraan herinneren dat u er in de pers in de Westhoek – maar u verbergt dat nu – mee dreigde om de regeerverklaring van 2013 in het Vlaams Parlement niet goed te keuren. Ik heb mijn iPad bij, ik kan het u direct bewijzen. Dat is warm en koud blazen. Maar dat is nu eenmaal uw stijl.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, ik dank de twee vraagstellers voor hun initiatief en voor hun aandacht voor de middelenverdeling in het PDPO III. De heer Verfaillie zegt dat elk parlementslid de vrijheid heeft om alle mogelijke vragen te stellen. Dat klopt uiteraard. Het staat ook elk parlementslid vrij om de verslagen van de gedachtewisselingen in deze commissie te lezen. Als de vraagstellers dat gedaan hadden, zouden ze gezien hebben dat we over deze problematiek op 5 november reeds uitgebreid van gedachten gewisseld hebben. Ik wil me desondanks aansluiten bij hun bekommernis dat de criteria van bevolkingsdichtheid niet te ruim bemeten worden.

De heer Van der Sluys van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) heeft naar aanleiding van de gedachtewisseling verteld dat wordt overwogen om de bevolkingsdichtheid misschien op te trekken tot een bovengrens van 350 en misschien zelfs 400 inwoners per vierkante kilometer. Ik deel de mening van de vraagstellers dat dit een zeer ongelukkige evolutie zou zijn die ertoe zou leiden dat de effectiviteit van de ingezette middelen ontegensprekelijk zou verwateren. Het gaat al over minder geld tenzij straks zou worden beslist om het deel dat aan dat deel van het PDPO wordt toegekend, te verhogen boven op het minimale dat door Europa wordt gevraagd. Ik ben er zeker niet tegen, maar ik begrijp dat deze discussie nog veel moeilijker zou zijn.

De aandacht is terecht. Ik zou ervoor durven te pleiten om 300 aan te houden en om een selectie mogelijk te maken die aansluit bij de geografische en bestuurlijke realiteit van het platteland zodat ook de kleinstedelijke ondersteunende gebieden met veel platteland op hun grondgebied niet integraal worden uitgesloten. Ik ben benieuwd naar uw standpunt. Ik hoop dat we het huidige beleid, dat een goed beleid is, kunnen continueren.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Voorzitter, minister-president, het valt me op dat bepaalde mensen via het Plattelandsfonds persoonlijke trofeeën of partijtrofeeën willen behalen. Ik denk dat het nu niet het moment is om dit te doen.

De heer Vanlerberghe heeft gelijk dat het gaat om verschillende plattelandsgemeenten en niet enkel over 20 of 50 gemeenten. De begrotingen voor volgend jaar en de jaren nadien zouden voor zeer grote problemen kunnen zorgen voor die gemeenten.

Minister-president, ik dring erop aan om dit dossier in alle sereniteit zeer snel en positief te behandelen. Ik spreek niet over mijn gemeente, maar over alle plattelandsgemeenten die zware kosten hebben die niet gedekt worden door hun inkomsten.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, minister-president, collega's, misschien word ik beschouwd als vreemde eend in de bijt als ik kijk naar de woonplaats van mijn collega's. Toch zou ik me willen aansluiten bij de vraagstelling.

Ik heb begrip voor de bezorgdheid vanuit de Westhoek, maar de problemen van het plattelandsbeleid zijn ruimer dan wat aan bod is gekomen op het gewestelijke overleg. De bezorgdheid die daar naar voren is gekomen en die ook op papier is gezet, is een bezorgdheid van verschillende plattelandsgemeenten over heel Vlaanderen.

Die discussie is hier al verschillende keren gevoerd. Er is het Lieten-verhaal en er zijn de PDPO-middelen. Iedereen kijkt naar de middelen omdat we weten dat heel wat plattelandsgemeenten in een moeilijke situatie verkeren. Minister-president, mijn vraag is iets ruimer. Ik hoop dat u steun krijgt op Vlaams niveau. Het is net al aangehaald: wat als de Europese middelen zouden dalen? Volgens mij is er geen verbod om daar Vlaamse middelen tegenover te stellen. Ook over het Gemeentefonds is hier al een aantal keren gediscussieerd. De reden waarom die discussie steeds weer opduikt, ligt dieper. Het is eigenlijk een discussie over wat we kunnen doen met het Gemeentefonds. Minister-president, ik weet niet of u hiervoor steun krijgt van uw collega's. Kunt u in de Vlaamse Regering de discussie aangaan

over het probleem dat dieper ligt dan de discussie over de plattelandsgemeenten die vandaag op tafel ligt?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, over het Plattelandsfonds en afgeleiden daarvan, kan ik alleen maar herhalen dat ik het dossier bij de begrotingscontrole van februari of maart opnieuw op tafel zal leggen. Ik kan natuurlijk niet vooruitlopen op het resultaat, maar ik heb wel begrip voor diegenen die hier nogmaals de toestand van de plattelandsgemeenten onder mijn aandacht brengen. Ik ben mij ervan bewust, maar ik zeg u ook dat de begrotingscontrole 2013 en de begroting 2014, met de laatste cijfers van de Nationale Bank, die een groei van 0 procent voorspelt, een zeer moeilijke oefening zal zijn. We zullen het er opnieuw over hebben op het juiste moment.

Wat de vraag betreft naar de timing van PDPO III, kan ik u meedelen dat vanuit de administratie de totstandkoming van de nieuwe EU-regelgeving nauwgezet opgevolgd wordt. Daarnaast werd ook al met de voorbereiding van PDPO III gestart. Er was onder meer een stakeholdersbevraging in februari 2012, administratieve werkgroepen voor inhoudelijke voorbereiding in september 2012, aanduiding van een ex-ante-evaluator in december 2012. Bedoeling is om het nieuwe PDPO in de loop van 2013 verder vorm te geven, zodat het tegen eind 2013 bij de Europese Commissie kan worden ingediend. Hiertoe is het echter essentieel dat we tijdig over alle noodzakelijke informatie vanwege de Europese Commissie beschikken, met name verordeningen, uitvoeringsbesluiten, budget enzovoort.

Mijnheer Verfaillie, het werkingsgebied voor het nieuwe programma kan variëren naargelang de maatregel. Sommige maatregelen vergen een horizontale aanpak met toepassing binnen heel Vlaanderen, terwijl voor andere maatregelen een meer gebiedsgerichte inzet raadzaam is. Het bepalen van de werkingsgebieden van de maatregelen van PDPO III zal tegelijk met het uitwerken van de maatregelen gebeuren.

Op dit moment is er nog geen zicht op het budget dat voor PDPO III ter beschikking zal zijn voor de periode 2014-2020. De budgettaire besprekingen op Europees vlak zijn nog niet afgerond. Er is bijgevolg nog niet geweten over welk budget het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling zal beschikken. Voor België moet dit nog verder worden verdeeld tussen de betrokken gewesten. Het PDPO wordt, zoals u weet, slechts gedeeltelijk gefinancierd met EU-middelen. Er is ook de Vlaamse financiering. Ook deze cofinancieringspercentages liggen nog niet vast. Er zijn bijgevolg nog te veel onzekerheden om al een uitspraak te kunnen doen over het budget waarin zal worden voorzien. Het toekennen van de middelen in kader van PDPO III aan de echte plattelandsgemeenten moet in een ruimere context van het plattelandsbeleid worden geplaatst. Ook het Plattelandsfonds, dat in de steigers staat, speelt daarin een rol. Dat is al aangehaald.

Mevrouw Godderis, zoals ik ook al heb aangegeven bij de bespreking van de beleidsbrief en de begroting 2013 wordt de goedkeuring van het ontwerp van decreet met betrekking tot het Plattelandsfonds onverminderd verder voorbereid. Wat dat betreft, gaan we dus gewoon door. Enkel de goedkeuring van de benodigde middelen werd, zoals ik al zei, verschoven naar de begrotingscontrole 2013 van februari-maart. Uiteraard moeten de middelen voor PDPO III prioritair worden geconcentreerd in die gemeenten en worden toegewezen aan die stakeholders waarvan de noden en het plattelandskarakter dat het meest raadzaam maken. Binnen de marges van de budgettaire mogelijkheden zal dan ook tijdens de volgende programmaperiode ruimte worden gecreëerd voor plattelandsgemeenten.

Er wordt momenteel reeds nagegaan op welke manier meer kan worden gefocust op maatregelen, afbakening en begunstigden ten behoeve van de meest prioritaire regio's, indien er minder middelen beschikbaar zouden zijn voor de tweede pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. De lage bevolkingsdichtheid en bebouwde oppervlakte, maar ook de bestuurskracht kunnen en moeten daarin een rol spelen. Mijn administratie bereidt momenteel

een aantal voorstellen van afbakening voor die inspelen op de behoeften en die ook – in het licht van de beschikbare middelen natuurlijk – tegemoetkomen aan de vragen van de stakeholders. Het is evenwel nog te vroeg om nu al te stellen dat de voorstellen uit de voorliggende vraag zouden worden gevalideerd. Wel is in het voorliggende voorstel van verordening voorzien in een minimumbesteding voor Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (LEADER) van 5 procent. Deze gebieden zijn uiteraard prioritair voor een efficiënt en effectief plattelandsbeleid, maar ook in plattelandsregio's buiten LEADER zijn er nog belangrijke uitdagingen die middelen vanuit PDPO III verantwoordt. Er zal evenwel selectief en gefocust te werk moeten worden gegaan.

Geachte leden, ik begrijp dus zeer goed dat wordt gevraagd hoe dat er allemaal uit zal zien, maar op dit moment is er nog onvoldoende duidelijkheid, ook Europees, om daar concreter op te kunnen antwoorden.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat u bij de opmaak van het nieuwe plattelandsprogramma in zekere mate niet alleen rekening kunt houden met de verzuchtingen van de Westhoekgemeenten, maar van alle plattelandsgemeenten, in tijden van budgettaire inkrimping. Nu het Plattelandsfonds voorlopig ijdele hoop blijkt, is de nood aan PDPO-middelen bij deze gemeenten alleen nog groter geworden.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. We zullen dit in de toekomst blijven volgen. We zijn echter hoopvol. We kennen u: u zult het onderste uit de kan halen om een degelijk en goed beleid te kunnen voeren.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ook ik dank u voor uw antwoord. Om in te gaan op wat de heer Verfaillie heeft gezegd: misschien zijn we hoopvol, maar toch zijn we nog altijd wat bezorgd. Ik heb u immers niet horen zeggen dat een optrekken van de criteria qua bevolkingsdichtheid zal worden uitgesloten. Ik hoop toch dat het die richting uit gaat.

De heer Verfaillie heeft ook het Plattelandsfonds ter sprake gebracht. Ik weet niet of dit mag volgens het reglement van dit parlement, maar ik zou aanvullend willen vragen of dat bedrag van meer dan 4 miljoen euro waarvan eerder sprake was, in diezelfde begrotingscontrole zal moeten worden gevonden als de middelen voor het Plattelandsfonds.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Voorzitter, ik kan het deels eens zijn met mevrouw Rombouts als zij stelt dat het misschien tijd is om ook eens even het Gemeentefonds en het Stedenfonds te bekijken, om te zien in welke mate we ter zake een betere regeling kunnen hebben.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik heb alles goed begrepen.

De voorzitter: We hebben allemaal begrepen dat de discussie over alle punten nog niet is afgerond.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beslissing om het Europees landbouwbudget drastisch te verlagen en de gevolgen hiervan voor de Vlaamse landbouw
- 305 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik heb hier vandaag al een paar keer gehoord dat iedereen het recht heeft om vragen te stellen. Ik stel eigenlijk een vraag zonder voorwerp. Als parlamentslid kan men snel zijn, maar in dit geval was ik een beetje te snel, denk ik. (*Gelach*)

Ik heb deze vraag opgesteld op de dag dat wij een discussie hebben gevoerd naar aanleiding van een actuele vraag van enkele collega's in de plenaire vergadering. Ik heb de afgelopen jaren altijd gezegd dat ik niet optimistisch ben. Ik ging ervan uit dat er nooit op tijd een akkoord zou worden gesloten over het budget. In tegenstelling tot mijn visie heb ik die vraag ingediend omdat ik dacht dat er een akkoord zou komen.

Minister-president, het lijkt me goed dat u voor deze commissie de actuele situatie schetst. Wat mogen we de komende maanden verwachten? Wat is het tijdspad voor de verdere besprekingen over het Europees budget en dan specifiek over het landbouwbudget? U kunt misschien ook kort terugblikken op de onderhandelingen die hebben plaatsgevonden en die niet goed zijn afgelopen.

Wat staat er nu te gebeuren in afwachting van een akkoord?

De heer Jos De Meyer: In de pers vernamen we ook dat mogelijk alle voorstellen nog een jaar zouden worden verschoven. Zijn dat louter persartikelen die dat melden of moeten we dit au sérieux nemen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sintobin, ik vermoed dat u die vraag hebt gesteld in de hoop dat we al veel verder zouden zitten en dat we het Europees landbouwbeleid al meer zouden hebben gefinancierd.

De Europese top van 22 en 23 november heeft geen akkoord opgeleverd over het Europees meerjarig financieel kader (MFK) voor de periode 2014-2020. De Europese Raad heeft aan de voorzitter van de raad, de heer Herman Van Rompuy, een mandaat gegeven om de gesprekken over het MFK voort te zetten met het oog op een nieuwe behandeling van dit dossier begin 2013. Er is nog geen akkoord over het MFK 2014-2020, en dus ook niet over het landbouwbeleid dat daar een onderdeel van is.

Wat tot nu toe op tafel heeft gelegen inzake het landbouwbudget, is niet aanvaardbaar aangezien de Vlaamse enveloppe disproportioneel veel daalt in vergelijking met andere lidstaten. Het heeft weinig zin om voorstellen die achterhaald zijn, hier te bespreken. Het feit dat er geen akkoord is, geeft ons bijkomend de gelegenheid om hier verder voor te lobbyen en ervoor te zorgen dat er in februari andere voorstellen op tafel komen.

Ik verwijs verder naar mijn toelichting bij de actuele vragen van mevrouw Rombouts en de heer Callens in het Vlaams Parlement op 21 november. Ik blijf pleiten voor een redelijk budget voor Vlaanderen. Wij gaan ervan uit dat we die inkomenssteun niet zullen kunnen aanhouden, maar die vermindering moet wel op een redelijke en aanvaardbare manier gebeuren.

Voor de veeteelt en de melkveebedrijven zullen onder druk komen te staan. Daarnaast nemen de eisen die gesteld worden aan de landbouwsector vanuit verschillende hoeken zoals consumenten, leefmilieu, klimaat enzovoort, alsmaar toe. Tegelijkertijd worden de marktomstandigheden elke dag volatieler. We hebben het daar al over gehad. Ik zal samen

met de sector bekijken hoe we dit tussen nu en januari of februari moeten aanpakken en hoe we de landbouwsector in Vlaanderen daarop kunnen voorbereiden.

Er is dus geen akkoord. Wat op tafel lag, was voor de Vlaamse landbouw problematisch. Daarover is niet tot op het einde onderhandeld. We zullen nu zien wat de volgende dagen en weken brengen. We gaan er wel van uit dat er in februari een akkoord tot stand zal komen. Dat zou net binnen de timing zijn om de nieuwe regelgeving in werking te laten treden. Die gaat pas in 2014 in. Er is dus nog wat tijd. Ik heb niet begrepen dat men ervan uitgaat dat dit een jaar zou worden doorgetrokken. Veel zal afhangen van de vraag of men er in januari of februari uit zal geraken. Wait and see.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, ik dank u voor deze toelichting. Ik zal mijn volgende vraag over dit onderwerp pas indienen nadat er effectief een akkoord is gesloten. Dan kunnen we het echte debat aangaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de concrete maatregelen om de Vlaamse paardensector nieuw leven in te blazen en de evaluatie van het Vlaams Paardenloket - 213 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, collega's, onlangs vernamen we via verschillende mediakanalen dat er dezer dagen in ons land tweehonderd paarden per week worden geslacht. Dat is ruim een derde meer dan vroeger. De belangrijkste oorzaak zouden de stijgende kosten zijn, zoals verzorging, onderhoud en de fors gestegen dierenvoeding. Hierdoor wordt de overwintering van het paard te duur. Volgens de gedelegeerd bestuurder van de beroepsorganisatie van slachthuizen kostte de overwintering van een paard drie jaar geleden nog 500 euro. Vandaag zou dat al het dubbele of zelfs drie keer zo veel zijn.

Minister-president, dit is nog maar eens een voorbeeld van de tanende paardensector in Vlaanderen en tekenend voor het gevoerde beleid. Ik hoor u regelmatig pleiten voor het belang van de paardensector in Vlaanderen, maar als puntje bij paaltje komt, gebeurt er weinig. Eerst werd de renpaardensector van het Vlaamse toneel verdreven door het gebrek aan interesse van deze Vlaamse Regering. Nochtans waren er kansen om de renpaardensport nieuw leven in te blazen – denk bijvoorbeeld aan het behoud van de infrastructuur Groenendaal. De Vlaamse Regering liet het prachtige gebouw liever afbreken.

Maar ook de beloofde veulenpremie voor trekpaarden blijft voorlopig dode letter. Deze premie werd in het leven geroepen om de daling van het aantal trekpaardenveulens tegen te gaan. Vorig jaar kondigde u dergelijke premie aan en dit jaar opnieuw. Uit mijn schriftelijke vraag van 20 augustus blijkt echter dat er nog geen premie werd uitbetaald.

Het Vlaams Paardenloket, dat in 2009 werd opgericht, heeft als doel enerzijds als partner van de sector en de overheid op te treden en anderzijds in te staan voor advisering en informatieverstrekking. Het heeft hiervoor een werkingstoelage van 350.000 euro per jaar. Deze middelen ten spijt boert de sector achteruit. Minister-president, aan holle woorden en beloften die niet worden nageleefd, heeft de paardensector niets, integendeel. De Vlaamse Regering is er jammer genoeg niet in geslaagd toekomstperspectieven te bieden voor de paardenliefhebber en -eigenaar, wat resulteert in een grote stijging van het aantal paarden dat naar de slachthuizen wordt gevoerd.

Minister-president, welke concrete maatregelen gaat u treffen om de Vlaamse paardensector nieuw leven in te blazen? Bent u van plan om de werking en de missie van het Paardenloket te evalueren? Acht u een bijsturing van hun opdracht wenselijk?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik heb wel wat vragen als ik de berichten lees over het aantal slachtingen en de conclusies die daaruit worden getrokken door de vraagsteller, alsof de paardensector in een problematische situatie zit. Er zijn inderdaad kosten, maar dat is ook in andere sectoren zo. De paardensector is een economische sector, maar tevens een hobbysector, en dat maakt dat het gevoelsmatige er ook bij wordt betrokken.

Als het over het economische aspect gaat, vraag ik me af of we uit het aantal slachtingen wel de conclusie mogen trekken dat de hele sector in de problemen zit. Misschien zal de kostprijs van het houden van een paard wel meespelen, maar er zijn ook andere elementen en betere parameters om de economische toestand van de paardensector in Vlaanderen te kunnen evalueren. Beheerst het paardenloket vandaag ook de verschillende economische parameters? Is er een permanente opvolging van de parameters? Hebben we die parameters of indicatoren? Beheersen we die voldoende om een goede economische inschatting te maken en de evolutie van de paardensector in Vlaanderen jaarlijks of zelfs halfjaarlijks op te volgen, zoals we dat ook met andere economische sectoren doen? Kunnen we meer inzicht krijgen in de economische parameters? Kunnen we uit die indicatoren eventueel ook afleiden wat onze toestand is in vergelijking met buurlanden of andere paardentopregio's? Dat kan ook interessante informatie zijn om een economische sector op te volgen.

De heer Jos De Meyer: Het kan zeker niet de bedoeling zijn van het beleid om ernaar te streven zoveel mogelijk paarden te houden. Het moet de bedoeling zijn kwaliteitsvolle paarden te hebben, en dat de eigenaars in staat zijn die paarden goed te onderhouden. Jammer genoeg onderschatten heel wat hobbyisten de kosten daarvan. Als gevolg van de crisis wordt het alleen maar pijnlijker als ze niet over de nodige middelen beschikken. Ik probeer beleefd te blijven, maar ik was eerlijk gezegd een beetje verrast door de teneur van de vraag om uitleg van mevrouw De Waele, niet door de vraag op zich. Ik ervaar dit vanuit mijn vele contacten met het werkveld op een totaal andere manier. Ik hoor veel appreciatie voor het Vlaams Paardenloket. Misschien ontmoet ik andere mensen dan u, mevrouw De Waele.

De voorzitter: Minister-president Kris Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw De Waele, uw vraag om uitleg is vanuit de oppositie geformuleerd. Ik zou me grote zorgen maken, mocht ik niet vrij recent een award in ontvangst hebben mogen nemen van de sector, die wildenthousiast is over het beleid dat tot nu is gevoerd met het Paardenloket en andere initiatieven zoals de Stichting voor paarden in nood. Er waren toch 6000 mensen die mochten kiezen uit drie mogelijkheden om een award toe te kennen. Men heeft geopteerd om de Vlaamse Regering in de bloemetjes te zetten. Dat heeft ons heel veel deugd gedaan omdat we daar heel veel energie in steken en stap na stap een beleid aan het ontwikkelen zijn.

U moet ook altijd opletten met cijfers. Er worden wekelijks inderdaad tweehonderd paarden geslacht, waarvan een veertigtal afkomstig uit België. Dat is echt wel niet nieuw. De werkelijkheid is dat het aantal in België geslachte paarden van 2002 tot 2011 met 38 procent is gedaald, of van 15.672 naar 9.669. Het aandeel van de Belgische paarden daarin daalt stelselmatig, aangezien van de in België geregistreerde paarden 38,6 procent uitgesloten is voor de slacht. Wel is er bij het eind van het weideseizoen steeds een piek in het aantal geslachte paarden, maar dat is niet nieuw en komt elk jaar voor. De conclusie is dus dat u die cijfers toch nog eens goed op een rijtje moet zetten en pas dan conclusies trekken of standpunten innemen, zoals u zonet hebt gedaan.

De huidige Vlaamse Regering zet juist de vooral door interne problemen weggedeelde renpaardensector weer op de kaart. Ik ben naar de renbaan van Oostende geweest, waar veel

volk was. Men was daar trouwens wildenthousiast. Zo is er de revival van Oostende Koerse op de met ongeveer 2 miljoen euro Vlaamse overheidssteun gerenoveerde Wellington Hippodroom. Ik krijg dan de kritiek dat ik daar te veel geld in steek en de vraag of dat allemaal wel verantwoord is. Het is dus nooit goed, dat weet ik al. Het was zeer boeiend om te zien hoe op die zomeravond zoveel mensen daar wildenthousiast aanwezig waren en dat allemaal zeer positief duiden.

Bovendien is er een Vlaams Paardenwedrendecreet in de maak, dat deze sector nieuwe mogelijkheden zal geven om zich te herontwikkelen of gewoon te ontwikkelen. Er staat nog voor de eerste helft van januari een nieuw overleg gepland met mijn administratie om de laatste hand te leggen aan de teksten die daarna zullen worden afgestemd met de sector.

De ondersteuning voor de Vlaamse Fokkers van het Belgisch Trekpaard (VFBT) in de vorm van een veulenpremie en voor het instandhoudingsprogramma wordt wel degelijk uitbetaald en blijkt ook effect te hebben op het terrein. Tot op heden zijn er door de Vlaamse fokkers 472 veulens betaald aan 150 euro, wat een totaal maakt van 70.800 euro op een totaal van 523 veulens. Per 19 november 2012 waren er bij de VFBT 5472 geboorten aangemeld. Dit komt neer op een stijging van 10 procent vergeleken met 2011. U zegt dat het beleid geen resultaat heeft, maar zelfs het aantal veulens is door deze kleine premie met 10 procent gestegen. U zult misschien zeggen dat het niet alleen die premie is die daartoe heeft bijgedragen – dat moet u ook aan de paarden vragen – maar er is wel een stijging van 10 procent. Bovendien blijkt het aantal dekkingen in 2012 opnieuw gestegen met ruim 10 procent in vergelijking met 2011. Daarnaast wordt er met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) ook actie genomen om het trekpaard opnieuw aan het werk te zetten in natuurgebieden.

Dat is nog niet alles, mocht u nog niet overtuigd zijn dat het paardenbeleid in Vlaanderen effectief zeer goede resultaten afwerpt. Nogmaals, dat is ook dankzij de sector. Ik wil niet die pluimen op mijn hoed stelen – wie ben ik om dat te durven doen? Ook de promotie van paarden als belangrijk exportproduct zit in de lift. Er is mede dankzij mijn bescheiden interventie een akkoord bereikt tussen België en China over de tekst van het handelsprotocol voor de export van levende paarden. Sedert de missie naar China bezoeken Vlaamse paardenhandelaars en het stamboek Belgische Warmbloedpaard (BWP) zeer regelmatig dit land, met beloftevolle resultaten. Belangrijk is dat de paardenhandel niet alleen de weg naar China maar ook naar Flanders Investment & Trade (F.I.T.) gevonden heeft. De dialoogdag die wij samen met het Vlaams Paardenloket organiseerden over de internationale promotie van onze sportpaarden, is daar niet vreemd aan. Ook tijdens de handelsmissie naar Marokko, nog niet zo lang geleden, werd aandacht gegeven aan de export van paarden, waarbij er reeds resultaten werden geboekt en paarden werden verkocht. U hebt dat kunnen lezen in de krant. Dichter bij huis, met name op de paardenbeurs in Lyon, waar in 2014 de finale plaatsvindt van zowel de wereldbeker springen als dressuur, wordt met F.I.T. en het Vlaams Paardenloket onderzocht of daar ook een promotieactie voor onze in Vlaanderen gefokte paarden kan plaatsvinden. Vastgesteld wordt dat Vlaams gefokte sportpaarden wereldwijd furor blijven maken. Zoals u weet, werden in Londen vijf van de vijftien olympische medailles in de discipline jumping behaald door bij ons gefokte paarden. Onze sportpaarden worden steeds meer als een belangrijk exportproduct aanzien.

Mocht u nog niet overtuigd zijn, heb ik nog een element. Met het Vlaams Paardenloket en de Stichting voor paarden in nood worden nieuwe acties genomen tegen paardenverwaarlozing in Vlaanderen, waarvoor ik een bedrag van 60.000 euro heb vrijgemaakt voor fondsenwerving. De privésector betoont gaandeweg meer interesse. Toen vorige week die awards zijn uitgereikt, heeft men iedereen gestimuleerd om een kleine bijdrage te leveren voor die stichting, en met groot succes. Misschien kan men dat ook doen in het parlement. Centra die verwaarloosde paarden opvangen, worden gefinancierd. Het Vlaams Paardenloket speelt een belangrijke rol bij de preventie van verwaarlozing door sensibilisering en informering van de paardenhouders met nieuwsbrieven, brochures, informatie op de website en info- en dialoogdagen. Het Vlaams Paardenloket werkt aan een kwaliteitslabel voor paardenhouderijen. Het beleid boekt dus op een aantal fronten resultaten.

Jaarlijks maakt het Vlaams Paardenloket een uitvoerig jaarverslag, dat weet u. Als we de resultaten bekijken, kan men bezwaarlijk anders oordelen dan dat daar zeer goed werk wordt geleverd, dat ook door de sector zeer gewaardeerd wordt. Het aantal websitebezoekers per maand stijgt, met pieken van 2738 in 2009, over 5081 in 2010 en 8416 in 2011, naar 11.743 in 2012. Dat is een verviervoudiging. Er zijn thans 11.555 ingeschrevenen op de nieuwsbrief en er worden ruim honderd vragen per maand schriftelijk beantwoord. Hieruit blijkt alvast de grote nood die er zowel binnen de sector als bij de particulieren bestaat aan informatie op maat. Bij een in 2011 uitgevoerd tevredenheids- en bekendheidsonderzoek, dat is opgenomen in het jaarverslag 2011, haalde het Vlaams Paardenloket zeer hoge scores, met onder andere 4,43 op 5 voor de algemene werking.

De driedelige opdracht van het Vlaams Paardenloket blijft behouden: contact- en aanspreekpunt voor de sector, analyse- en adviespartner voor de overheid en kennis- en documentatiecentrum. Het Vlaams Actieplan Paardenhouderij wordt permanent bijgesteld en is intussen uitgebreid naar onder andere promotie van paarden in het buitenland, acties tegen paardenverwaarlozing en het uitwerken van een kwaliteitslabel voor paardenhouderijen. Het is constant zoeken naar verbeterpunten en nieuwe accenten. Dat gebeurt, de voorbeelden tonen het aan.

Als u meent dat dit beleid geen vruchten afwerpt, dat het niet wordt geapprecieerd door de sector, dan moet u met nog andere elementen afkomen om dat hard te maken. Ik hoop dat de oppositie dit beleid wildenthousiast zal ondersteunen. Dat komt ons allemaal ten goede en zeker ook de paarden.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, minister-president.

Er zijn ongetwijfeld een aantal succesvolle elementen. Er zijn ook elementen die helemaal niet succesvol zijn.

Het is toch niet logisch dat men tot het eind van het jaar moet wachten om de veulenpremie uitbetaald te krijgen? De premie kan een stimulans zijn om te blijven kweken met trekpaarden zodat dit Vlaams erfgoed kan blijven bestaan. De uitbetaling gebeurt in elk geval veel te laat. Daar zou u misschien iets kunnen aan doen.

Ik wil ook nog eens wijzen op de grote problemen in de renpaardensector. Ik heb u gezien in Oostende. U bent daar één keer geweest, ik ben daar vaker geweest. Ik ken de sector van binnen en van buiten. De mensen uit die sector hebben veel vragen bij uw beleid. U profileert zich als paardenliefhebber. Dat is goed, dat is mooi. Maar er moet meer gedaan worden.

De Vlaamse Regering heeft 2 miljoen euro besteed aan de Oostendse renbaan, maar dat geld is alleen gebruikt voor de renovatie van een evenementenhal, minister-president. Er is geen geld gegaan naar de renbaan noch naar de infrastructuur voor de renpaardensector.

Er is in Vlaanderen nood aan infrastructuur voor de sector. Infrastructuur is van essentieel belang om interesse te wekken en te behouden, zodat de sport uiteindelijk een economische sector wordt. Daar ligt nog een grote opdracht voor deze regering. Ik wil de vergelijking maken met Wallonië. De stimulans die de Waalse Regering geeft aan de renpaardensport, dat is pas investeren. De Vlaamse Regering kan daaruit leren.

Ik moet toegeven dat ik de ontwikkeling van gastgezinnen voor paarden in nood, zeker in deze winter, toejuich. Er zijn zeker en vast elementen die ik toejuich. Het volstaat uiteraard niet dat de regering alleen maar zorgt voor gastgezinnen en premies. Er moet wel degelijk een mentaliteitswijziging komen zodat de hele paardensportsector gestimuleerd kan worden.

Ik blijf bij mijn pleidooi dat andere incentives noodzakelijk zijn, aanvullend misschien bij de bestaande. De weg die u hebt ingeslagen, is misschien te veel gefocust op dressuur- en jumpingpaarden. De paardensport is veel uitgebreider dan dat.

Wat de bijsturing van het Vlaams Paardenloket betreft: misschien kan ik daar een pleidooi voeren om meer aandacht te schenken aan de renpaardensport.

Minister-president, ik ontken dus niet dat u een aantal goede zaken doet, maar ik hoop dat u toch ook niet ontkent dat er nog een aantal zaken kunnen gebeuren om de hele paardensector te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik wil nog even de lijst van de minister-president uitbreiden. We zijn vergeten dat we enkele weken geleden niet alleen het beste, maar ook het mooiste paard ter wereld hadden. In Dubai had het wereldkampioenschap voor het mooiste paard plaats, en dat is gewonnen door Paul Gheysens van Ghelamco. Het paard staat in Knokke – de heer Gheysens heeft daar een landbouwbedrijf gekocht – en de veulentjes worden verkocht, in Saoedi-Arabië uiteraard maar ook in andere landen. Op economisch vlak is dat een heel sterk pluspunt, want die veulens worden verkocht voor 8000 euro per stuk, en de hengst brengt veel veulens voort. Dit is een economisch wonder. Op wereldschaal is België befaamd en bekend voor deze paarden.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister-president, uw antwoord bevestigt de teneur die we al in verschillende commissievergaderingen hebben gehoord en ook blijkt uit de verhalen van mensen die tussen de paarden leven.

De opvolging van de economische parameters zou voor de sector een economische ondersteuning kunnen betekenen. Mij is het niet helemaal duidelijk of het Paardenloket vandaag daarvoor voldoende toegang heeft tot gegevens. Of zijn er andere instanties die deze evolutie voldoende mee opvolgen? Als er genoeg cijfers beschikbaar zijn, kunnen conclusies zoals we die getrokken worden, misschien beter geduid en eventueel weerlegd worden.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Rombouts, we hebben twee jaar geleden een studie laten uitvoeren. Misschien wordt het tijd om die nog eens te updaten. Die studie was toen wel uitbesteed, dus ik moet nagaan welke instantie deze studie kan actualiseren.

Mevrouw De Waele, u komt niet meer terug op het aantal slachtingen omdat de cijfers wel duidelijk zijn, en wat mij betreft is elk geslacht paard er een te veel. De paardenwedrennen, die u ook zeer dierbaar zijn, zijn natuurlijk ook een niet-onbelangrijke tak van de paardensport. Ik verwaarloos die niet, gezien de initiatieven die ik heb vernoemd.

In Oostende hebben ook privé-actoren zware investeringen gedaan. Wij hebben een bedrag van 2 miljoen euro geïnvesteerd. Die bijdrage was wel essentieel, want anders had de privésector die investeringen niet gedaan. Maar niet overal bestaat dezelfde interesse. We gaan als overheid niet het geheel financieren als er geen belangrijke privépartner wordt gevonden. We zullen met de sector verder overleggen over alle andere elementen. Want, net zoals u, weet ik dat rond de draf, de andere disciplines en de verdeling van de middelen heel wat getouwtrek bestaat.

Ik hoop dat u met dit overzicht toch wat zicht hebt op het paardenbeleid.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister-president, bedankt voor uw antwoord. Ik sluit af met het volgende: de renpaardensector telde enkele jaren geleden nog 8000 paarden, nu nog minder dan 400. Ik denk dat deze cijfers voor zich spreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■